

Adria Blues

Tina Poglajen

Toni Riff (Senad Bašić) je bivši roker iz Bosne, ki ne more ali ne želi več igrati kitare ter namesto tega igra tetris. Nad tem je bolj kot on sam zaskrbljena njegova žena, Sonja (Mojca Funkl), ki ga s potovanjem na obalo in z nočitvijo v hotelu Adria poskuša pripraviti, da bi se spet začel ukvarjati z glasbo. Glede na simpatično igralsko zasedbo filma, od omenjenega para do kopice drugih gostov hotela, je škoda, da *Adria Blues* (2013, Miroslav Mandić) na trenutke bolj kot komedija zmešnjav deluje kot kup na silo povezanih likov z nejasnimi motivacijami, ki proti samim sebi delajo tisto, kar jim zapoveduje neizdelan scenarij. Tu so trije ženski liki, marljivo razporejeni vsak v svojo kategorijo kurbe, device in matere (z manjšim preobratom, saj je Sonja namesto otrokom mati svojemu možu), ter dva stereotipna južnjaka – eden v vlogi mafijca, ki je, kot kaže, v slovenskem filmu inherentno povezana z Balkanom (npr. v *Kajmaku in marmeladi* [2003, Branko Đurić], *Zadnji večerji* [2002, Vojko Anzeljc], *Porno filmu* [2000, Damjan Kozole], *Bluesu za Saro* [1998, Boris Jurjašević] ...), drugi, Toni Riff, pa je nekoliko neroden, apatičen, neurejen moški, ki deluje kot nekakšen posnetek Đurovega Boža iz *Kajmaka in marmelade* ali denimo Seada iz *Outsiderja* (1997, Andrej Košak).

Adria Blues ima sicer nekaj prijetnih domislic, resnično smešnih trenutkov in potencialno zanimivih likov, ki bi v malo drugačnem filmu delovali še boljše. Tako na primer Alja (Maja Taraniš), nadobudna pesnica, s svojimi »briljantnimi« poetičnimi prebliski, ki jih sproti posmae z diktafonom, spominja na oglaševalko Yoko iz

japonskega *Načina preživetja 5+* (Survive Style 5+, 2004, Gen Sekiguchi). Po drugi strani bi Sonja s svojo ležerno držo in z atipičnim poklicem zaposlene na vroči liniji lahko postala zabavna antijunakinja, če ji ne bi scenarij zapovedal ponižujočega stokanja v telefon in veliko govora o fafanju, medtem ko pakira kovčke, vozi avto ali se sprošča v hotelski sobi (podobna ideja je bila veliko elegantneje izpeljana v Altmanovih *Kratkih zgodbah* [Short Cuts, 1993] z Jennifer Jason Leigh). Češnja na vrhu smetane je citat razočarane Sonje iz druge polovice filma: »Jaz moram pofafat dvesto kurcev, da zaslužim ta denar, ki si ga ti lihkar stran vrgu.« V eni sami vulgarni povedi mu namreč uspe zaobjeti diametralno nasprotje med sanjskim moškim poklicem in poklicem, ki ga večno opravlja ženske, vključno z razmerjem med prodajanjem samega sebe in zaslužkom, ki ga nekdo za to prejme, ter hkrati liku Sonje odvzeti vse dostojanstvo, ki ga še premore po neskončnih telefonskih kličih. Dalje, namesto da bi Sonja preprosto odšla, ji v nekaj poskusih ne uspe priti dlje kot le nekaj metrov od hotela – za kar ni nikakršnega smiselnega razloga, razen tega, da je njen lik marioneta zgodbe, ki od nje zahteva, da je predvsem materinska figura tokratnemu moškemu protagonistu. Ta v življenju ne more sam, temveč mu mora ona poleg, da ga nenehno spodbuja in sili k čemurkoli že ..., (dobesedno) slačiti obleke in sezuvati čevlje. Če je bila popolna nesposobnost in pasivnost moškega, ki ga »spravi v red« njegova partnerica, sploh kdaj smešna, se je ta rezervoar v dobrih dvajsetih letih poosamosvojitvenega slovenskega filma

zagotovo že izčrpal skupaj s popolno nezainteresiranostjo vseh ženskih likov za delovanje, ki ni povezano z moškimi, medtem ko je tem dodeljeno vse od objemanja dreves, prodajanja masažnih stolov ali pa, v najslabšem primeru, odločnega, namernega zavračanja vsakršne aktivnosti z depresivnim čemenjem v sobi.

S čimer smo pri največji slabosti *Adrie Blues*, ki je – dolgočasnost. Ura in pol je za film, v katerem glavni zaplet sestoji iz tega, da vsi poskušajo prepričati Tonija Riffa, naj zaigra na koncertu, odločno preveč. Po nekem času vsaj nekateri od njih obupajo ..., dokler se ne najdemo na točki, kjer Toni Riff še vedno noče igrati, odneha tudi njegova žena, pa hotelski receptor, še celo hrvaški (srbski?) mafijec ... Pravzaprav si želimo odnehati tudi gledalci, a na žalost je edini, ki ne odneha, scenarist, ki vedno isto pregovarjanje o tem podaljšuje v nedogled. Nostalgija, ki jo *Adria Blues* poskuša prebuditi z omenjanjem skupin Parni valjak, Bijelo Dugme, Pankrti, Lačni Franz, nikoli zares ne prepriča. Vsi vemo, da so ti bendi dobri – pa kaj? To, da režiser pomaha z zbirko vinilk, pač ni dovolj, da bi verjeli pomembnosti tega, da Toni Riff, depresiven bivši roker, nadaljuje s svojim glasbenim ustvarjanjem; niti ni za to dovolj malomarna, morda celo eksplozijska omemba vojne, ki naj bi ga v to stanje spravila. »Ven iz moje sobe, pustite me pri miru,« se dere Toni Riff. In prav ima.